

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 38
IM. GEN. STANISŁAWA MACZKA
W GDAŃSKU**

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

GDAŃSK 2022

Spis treści

Podstawy prawne	3
Wstęp	4
Główne zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego	5
Cele realizacji preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego	6
Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci	8
Osoby odpowiedzialne za realizację programu i ich zakres działań.....	11
Współpraca	16
Przewidywane rezultaty	18
Monitoring i ewaluacja	19
Słownik pojęć.....	19
Literatura	20

PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 nr 61, poz. 624 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2003 nr 11 poz. 114).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli, szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych. Na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 532).
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017, poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U z 2017 r nr 0, poz.703).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2018 poz. 1675).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 luty 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325).
- Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych.

WSTĘP

Zmiany w świecie, na rynku pracy, pojawienie się nowych zawodów oraz istniejące bezrobocie wymaga od dzisiejszych absolwentów szkół umiejętnego planowania własnej kariery zawodowej, dużej mobilności i umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Decyzja dotycząca wyboru przyszłej szkoły i zawodu jest jednym z najtrudniejszych wyborów życiowych, dlatego należy wspierać i ukierunkowywać młodzież poprzez kompetentne i profesjonalne poradnictwo edukacyjno-zawodowe. Szkoła powinna stworzyć uczniom możliwość zdobycia konkretnej wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia własnej drogi edukacyjnej i zawodowej w oparciu o wiedzę o sobie samym, swoich predyspozycjach zawodowych i oczekiwaniach rynku pracy.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje szereg działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia oraz wejście na rynek pracy. Zakładamy, że działania w ramach WSDZ przyczynią się do podniesienia wiedzy i umiejętności w dokonywaniu trafnych wyborów edukacyjnych i zawodowych, a także w obszarze samoinicjatywy, przedsiębiorczości, kreatywności i prawidłowego funkcjonowania w rolach zawodowych i społecznych.

GLÓWNE ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- 2) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- 3) prowadzenie działalności informacyjno-doradczej;
- 4) udzielanie indywidualnych porad uczniom i ich rodzicom;
- 5) pomoc uczniom w poznaniu i rozwijaniu własnych zasobów, zainteresowań, uzdolnień, umiejętności, mocnych stron i obszarów do pracy;
- 6) prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery, podjęcia roli zawodowej i pełnienia ról społecznych;
- 7) współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, w szczególności z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom, w tym uczniom niepełnosprawnym;
- 8) pomoc i udostępnianie informacji o szkołach ponadpodstawowych, wyższych i systemie kształcenia ustawicznego;
- 9) współpraca wszystkich pracowników szkoły w celu realizacji zadań.

**CELE REALIZACJI PREORIENTACJI ZAWODOWEJ, ORIENTACJI
ZAWODOWEJ I DORADZTWA ZAWODOWEGO
CEL GŁÓWNY**

- Celem preorientacji zawodowej w grupach przedszkolnych jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich prozawodowych marzeń.
- Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
- Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
- Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Uczniowie:

- poznają własne predyspozycje zawodowe, zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności;
- rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń;
- są zmotywowani do podjęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej;
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu;
- mają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- znają system kształcenia oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych;
- znają warunki i harmonogram rekrutacji do szkół ponadpodstawowych;
- wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu;
- znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu;
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodowej.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli doradców;
- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu, wspomagają dzieci w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- znają aktualną i pełną ofertę edukacyjną na różnych jego poziomach;
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi, emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi, rodzinnymi itp.;
- włączają się do działań informacyjnych szkoły (np. jako przedstawiciele różnych zawodów).

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;

- wspierają uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- realizują działania z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika;
- wspierają rodziców w procesie doradczym;
- udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWE M ZAWODOWYM I ICH ADRESACI

Działania związane z doradztwem zawodowym są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły – organizacja Targów Szkół Ponadpodstawowych „Spotkania z absolwentami”;

- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych i lekcji zawodoznawczych;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Działania kierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji otwartych;
- organizowanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych i dniach otwartych szkół;

- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

Preorientacja zawodowa, orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym prowadzonych przez doradcę zawodowego, które wynikają z ramowych planów nauczania;
- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- podczas wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez doradcę zawodowego, tutorów, nauczycieli i wychowawców – m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego, innych specjalistów, wychowawców i nauczycieli;
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (jak np. szkolne targi edukacyjne, projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwalu zawodów, w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy).

Plan realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym w danym roku szkolnym

Szkoła opracowuje WSDZ na cały cykl kształcenia w szkole podstawowej. Dla usprawnienia realizacji zapisów WSDZ przygotowuje roczny planu realizacji działań doradczych dla poszczególnych etapów edukacyjnych. W rocznym planie znajdują się następujące elementy:

- rodzaj działania/tematyka zajęć;
- metody i formy realizacji;
- odbiorcy;

- realizatorzy i sojusznicy;
- terminy;
- uwagi do realizacji/komentarze.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWO-EDUKACYJNEGO REALIZOWANE SĄ PRZEZ:

- szkolnego lidera doradztwa zawodowego,
- wychowawców,
- nauczycieli przedmiotu,
- psychologa szkolnego,
- pracowników instytucji wspierających doradczą działalność szkoły (np. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej, Centrum Rozwoju Talentu),
- rodziców lub osoby zaproszone prezentujące praktyczne aspekty dokonywania wyborów zawodowo-edukacyjnych.

ZAKRES DZIAŁAŃ OSÓB ZAANGAŻOWANYCH

W szkole w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciele-bibliotekarze, specjaliści (m.in. psycholog, doradca zawodowy, nauczyciel terapeuta) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;

- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Szkolny doradca zawodowy:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie poszczególnych uczniów, rodziców na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami Program Doradztwa Zawodowego oraz koordynuje jego realizację;
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami w zakresie realizacji działań określonych w programie;
- koordynuje działalności informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzi, aktualizuje i udostępniania informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- pomaga uczniom w określeniu ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań, uzdolnień oraz innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej;
- udziela uczniom indywidualnych porad zawodowych;
- pomaga w określaniu możliwości zawodowych uczniów mających określone ograniczenia psychofizyczne i wskazuje odpowiednie dla nich rodzaj zatrudnienia;
- prowadzi zajęcia klasowe przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej;
- prowadzi zajęcia umożliwiające nabycie przez uczniów odpowiednich umiejętności poszukiwania, uzyskiwania i utrzymania pracy;
- współpracuje z innymi nauczycielami (radą pedagogiczną) w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie orientacji zawodowej;
- współpracuje z rodzicami, udziela informacji na temat aktualnej oferty edukacyjnej szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych, informuje o zawodach oraz o aktualnej sytuacji na rynku pracy;
- opracowuje i aktualizuje informacje o zawodach, drogach uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz potrzebach rynku pracy;

- upowszechnia wiedzę na temat planowania kariery zawodowej, możliwości pozyskiwania informacji o zawodach, uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych, sytuacji na rynku pracy lokalnym, krajowym i w UE;
- prowadzi odpowiednią dokumentację udzielanych porad, sporządza sprawozdania z prowadzonej działalności;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- kieruje w sprawach trudnych do specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, lekarza medycyny pracy.

Wychowawcy:

- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy, rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- pogłębiają kompetencje interpersonalne uczniów;
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- rozwijają kompetencje kluczowe uczniów;
- prowadzą ćwiczenia integrujące grupę, rozwijające samowiedzę itp.;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizują spotkania z przedstawicielami różnych szkół i zawodów z udziałem rodziców;
- uczestniczą w wycieczkach zawodoznawczych;
- wspierają uczniów w procesie decyzyjnym;

- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- rozwijają kompetencje kluczowe uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje w zakresie danego przedmioty np. poprzez zachęcanie do udziału w konkursach przedmiotowych;
- prezentują zawody związane z ich przedmiotem, omawianymi działami;
- poszerzają treści programowe przedmiotu o aspekty zawodoznawcze;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- nauczyciele biologii omawiając anatomię i choroby człowieka zwracają uwagę na przeciwwskazania zdrowotne do wykonywania poszczególnych zawodów;
- nauczyciele WOS-u prezentują treści dotyczące pracy i przedsiębiorczości, omawiają potrzeby człowieka i sposoby ich zaspokojenia, przyczyny i skutki bezrobocia, dokumenty aplikacyjne;
- nauczyciele języka polskiego uczą prawidłowego przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, np. CV, listu motywacyjnego;

- nauczyciele języka angielskiego uczą nazw zawodów po angielsku, uczą pisanie dokumentów aplikacyjnych w języku angielskim;
- nauczyciel informatyki koordynuje logowanie uczniów klas VIII do elektronicznego systemu rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych, wdrażają uczniów do poszukiwania informacji w sieci.

Psycholog:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- wdrażają uczniów do pogłębiania wiedzy i umiejętność z zakresu kompetencji społecznych, autoprezentacji, metod radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresogennych itp.;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele bibliotekarze:

- gromadzą i udostępniają literaturę psychologiczną, pedagogiczną, z zakresu prawa pracy;
- popularyzują informatory i ulotki na temat oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych i wyższych;
- wskazują źródła informacji edukacyjno-zawodowej;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowują, aktualizują i udostępniają zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Nauczyciele – wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- organizują w sali kąpiki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Pielegniarka szkolna:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków.

WSPÓŁPRACA

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 w Gdańsku:

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- prowadzenie dla nauczycieli szkoleniowych rad pedagogicznych.

Szkoły ponadpodstawowe:

- udzielanie osobom zainteresowanym informacji na temat oferty edukacyjnej i zawodowej oraz zasad rekrutacji, itp.;
- prowadzenie laboratoriów, wykładów i warsztatów, rozwijających zainteresowania uczniów;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym;
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.

Urzędy Pracy, Centrum Rozwoju Talentów:

- informowanie o zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy;
- przedstawianie prognozy zapotrzebowania wśród pracodawców na pracowników;
- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych;
- udzielanie informacji dotyczących rynku pracy za granicą;
- udostępnianie publikacji m.in. na temat sytuacji na rynku pracy;
- współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych.

Pracodawcy:

- aranżowanie spotkań przedstawicieli firm z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych do firm i obserwacji zawodowych;
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów o temat specyfiki pracy w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową, bazę dydaktyczną szkoły.

Organizacje pozarządowe:

- propagowanie idei wolontariatu;
- umożliwianie uczniom doświadczenia pracy;
- realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych.

PRZEWIDYWANE REZULTATY

1.Przewidywane rezultaty w odniesieniu do uczniów.

Uczniowie:

- znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu;
- potrafią dokonać adekwatnej samooceny;
- potrafią rozpoznać swoje słabe i mocne strony;
- potrafią wymienić swoje zdolności, zainteresowania i umiejętności;
- znają świat pracy, potrafią dokonać podziału zawodów na grupy i przyporządkować siebie do odpowiedniej grupy;
- wiedzą, gdzie szukać informacji i potrafią analizować źródła informacji edukacyjno - zawodowej;

- potrafią współpracować w zespole;
- potrafią dostosować się do zmian;
- potrafią sprawnie się komunikować i zachowywać asertywnie;
- potrafią skutecznie się zaprezentować;
- potrafią sporządzić CV i list motywacyjny;
- potrafią samodzielnie planować ścieżkę własnej kariery zawodowej i podjąć racjonalne decyzje edukacyjne i zawodowe.

2. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do rodziców.

Rodzice:

- znają czynniki niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu przez swoje dziecko;
- rozumieją potrzebę uwzględnienia czynników: zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, temperamentu, stanu zdrowia, możliwości psychofizycznych, rynku pracy przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej swojego dziecka;
- wiedzą, gdzie szukać informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka;
- znają świat pracy i ofertę szkolnictwa ponadgimnazjalnego;
- potrafią wskazać predyspozycje, mocne i słabe strony dziecka;
- potrafią pomóc swoim dzieciom w podejmowaniu decyzji.

3. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do Rady Pedagogicznej.

Nauczyciele:

- potrafią wprowadzić treści doradztwa zawodowego do swoich planów pracy;
- rozumieją potrzebę realizacji zadań z doradztwa zawodowego w ramach realizowania własnych planów pracy;
- potrafią współpracować w środowisku lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów;
- poznają metody, techniki i formy prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego;
- znają zakres treści z doradztwa zawodowego realizowanych w szkole podstawowej;
- potrafią realizować treści zawodoznawcze na swoich lekcjach, na zebraniach z rodzicami oraz podczas spotkań indywidualnych z rodzicami.

MONITORING I EWALUACJA

Ewaluacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa jest niezbędna, aby działania doradcy zawodowego były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów. W tym celu prowadzone będzie:

- śledzenie losów absolwentów,
- obserwowanie zajęć grupowych i indywidualnych.
- sprawozdanie z realizacji Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

SŁOWNIK POJĘĆ

Działania związane z doradztwem zawodowym – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez szkołę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Preorientacja zawodowa – ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

Orientacja zawodowa – ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I– VI szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Doradztwo zawodowe – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

Wewnętrznszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

LITERATURA

- Alina Dziurkowska, Małgorzata Skoryna, Edyta Załoga „Wzorcowe rozwiązania organizacyjne funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (wsdz) dla szkoły podstawowej”;
- Barbara Górka „Poradnictwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci i młodzieży w szkołach i ośrodkach specjalnych”;
- Beata Grzelak „Przykładowy program realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasie 7 szkoły podstawowej”;
- Grażyna Sołtysińska, Julia Woroniecka „Przygotowanie uczniów gimnazjum do wyboru zawodu”.

ZAŁĄCZNIKI

1. Program Orientacji Zawodowej dla klas I-III Szkoły Podstawowej
2. Program Orientacji Zawodowej dla klas IV- VI Szkoły Podstawowej
3. Program Doradztwa Zawodowego dla klas VII-VIII Szkoły Podstawowej

Zatwierdzono uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 29.09.2022 r.